

Sagoland

En filmhandledning från Svenska Filminstitutet

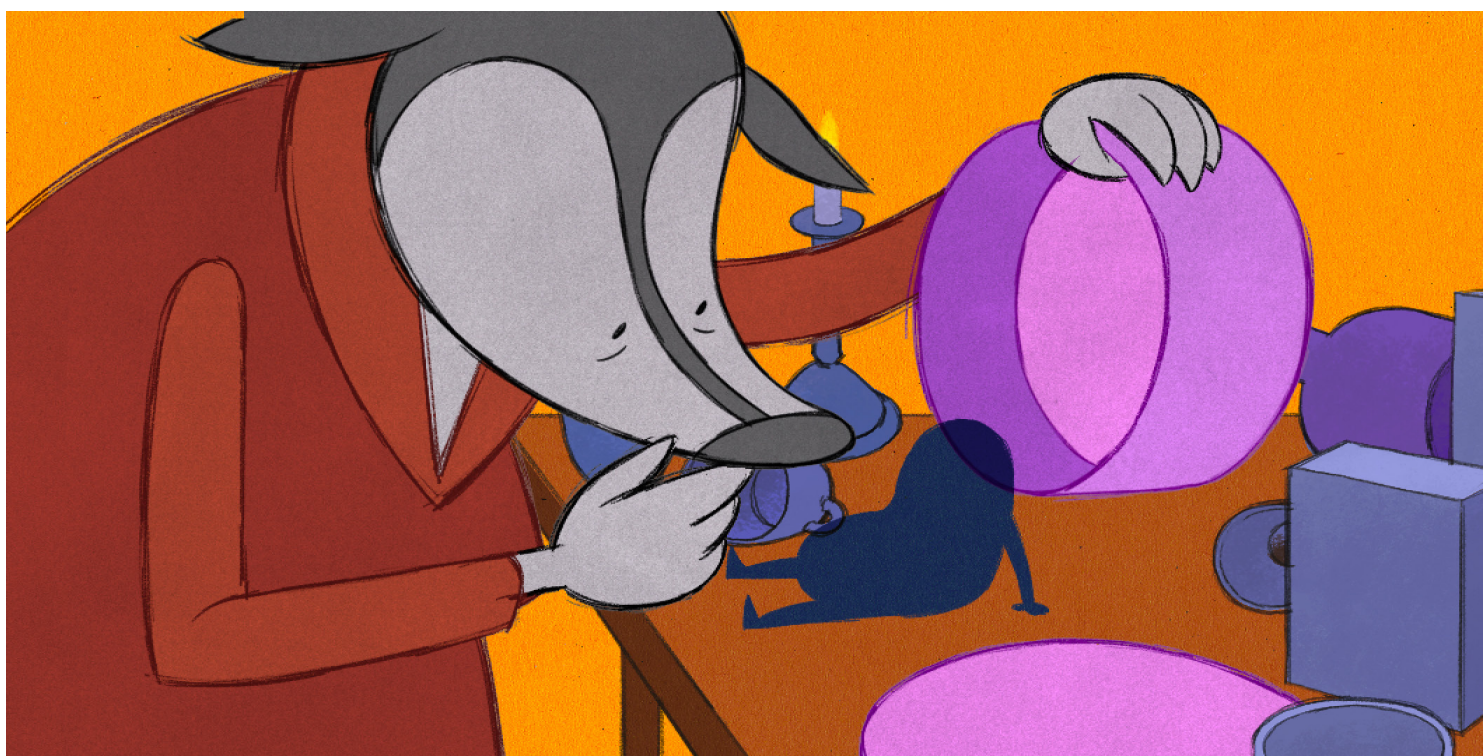

Bild: Från Sigrid och natten, Folkets Bio

Rek för förskolan - åk 1

Filmen **Sagoland** innehåller tre små animerade berättelser. De är fristående från varandra, men har infogats i en sagobok, och en berättarröst lotsar oss mellan filmerna. De har också beröringspunkter: Nattens magi och skräck, empati, sorg och längtan är teman som återkommer.

Filmerna är som gjorda för samtal om det som är magiskt och om det som är svårt, och om hur vi kan lösa de problem som livet bär med sig, tillsammans. De tre animationerna är formmässigt olika varandra; det finns många detaljer att upptäcka, och filmerna är värda att se om och om igen.

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg. Våra filmhandledningar är gjorda för att lotsa dig som lärare i att använda filmmediets många möjligheter i undervisningen. Eftersom du bäst känner dina elever bör åldersrekommendationen ses som en fingervisning. Handledningen kan användas som en förberedelse, och ett stöd och för att öppna upp för frågeställningar och diskussioner. Välj utifrån dina elevers behov, och den tid ni kan avsätta om ni vill diskutera utifrån tema, i samband med något särskilt skolämne eller djupstudera aspekter som exempelvis filmens form. Förbered er gärna genom att se filmens trailer och läsa någon artikel om dess bakgrund och regissör.

Före filmvisningen

Filmen *Sagoland* kan visas som helhet, men de tre berättelserna passar också bra att se var för sig. Om du inte har möjlighet att visa *Sagoland* på biograf, visa den gärna i ett mörkt rum med vackra ljuspunkter och lek att ni går in i natten. På så sätt skapar ni samma magiska och drömska stämning som i *Månulvarna*. Ni kan också med fördel läsa böckerna som ligger till grund för två av filmerna i förväg.

Filmernas handling

Månulvarna

När natten sänker sig över skogen kommer månulvarna fram ur sin håla för att leka med eldflugorna, och se på månen. Månulvarna älskar allt som glittrar och lyser. De magiska eldflugorna får inte bara saker att lysa, de har bra idéer också. När månulvarna vill komma närmare månen hjälper eldflugorna dem. Efter flera misslyckade försök bygger månulvar och eldflugor tillsammans en flygande farkost som tar dem ända upp till månen. Men då upptäcker månulvarna att "allt är inte guld som glimmar" som det gamla ordspråket säger. När de befinner sig på månen kan de ju inte se dess sken. De blir besvikna, men upptäcker något oväntat: hur vacker jorden är där den lyser i världsrymden. Med eldflugornas hjälp reser de tillbaka hem till sin egen dal igen.

Sigrid och Natten

Sigrid vågar inte sova. Hon är rädd för att drömma om sitt tidigare liv.

Då var hon cirkusprinsessa tillsammans med sin vän elefanten. Men deras skepp förläste i en storm, och Sigrid förlorade sin vän. När Sigrid lyckas fånga Natten i en kakburk, slipper hon drömma och bli påmind om sin sorg. Men utan natt blir människor och djur förvirrade. Kaos utbryter i staden. Natten får komma ut ur burken hemma hos Sigrid, och de bekantar sig med varandra. Sigrid berättar för Natten om stormen: Elefanten föll överbord, Sigrid hoppade i havet för att rädda den, och höll själv på att drunkna. De kom till en liten klippö där cirkuselefanten blev sjuk och dog. När hon fått berätta allt detta för Natten, kan hon skiljas från den träelefant hon skapat under sina sömnlösa nätter, och begrava den under ett gammalt träd. Natten bär henne och alla stadens invånare i sina händer, in i en välbehövlig sömn. Natten, och därmed den naturliga dygnsrytmen, har kommit tillbaka till staden. När Sigrid till slut vågar somna, drömmer hon en tröstande dröm där hon får vara tillsammans med sin vän elefanten igen. Natten har blivit hennes vän.

Roboten & valen

Roboten Lobo och robohunden Banjo planterar växter och hjälper små djur på en ö i havet. Vi möter dem på morgonen då Banjo just vaknat i sin korg, och Lobo vattnar en liten planta. När en vattendroppe träffar robotens fot blir det panik: vatten går ju inte ihop med elektricitet, och farliga blixtar uppstår. När krisen är över går de tillsammans ut och planterar växten. På vägen upptäcker Banjo en snäcka som har förlorat sitt skal. I Lobos praktiska maglucky finns nya skal som snäckan får prova. Den får ett perfekt snäckskal, och våra vänner går vidare mot stranden. Någoting stort och mörkt tornar upp sig där land och hav möts. En blåval har strandat på ön. Roboten och hunden försöker med alla krafter putta och gräva, men valen är så stor och tung så de lyckas inte rubba den. Valens vän simmar oroligt av och an. Banjo får syn på en liten roddbåt. Lobo plockar ut ett rep ur sin maglucky, binder ena änden runt den strandade valens stjärtfena, och den andra i båten. Och så rör han. Men proppen går ur i botten på båten, och vattnet börjar stiga. Nu är Lobo och Banjo illa ute.

I sista stund lyfts båten så att allt vatten rinner undan – det är den strandade valens kompis som räddar dem. Med valkompisens styrka och

Bild: Månulvarna, Folkets Bio

Bild: Roboten & valen, Folkets Bio

Lobos årtag kan de tillsammans dra loss den strandade valen. De båda valarna simmar, vinkande med stjärtfenorna, iväg mot solnedgången.

Månulvarna och läroplanen

I läroplanen för ämnet svenska står det att vi ska ”stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan”. Filmen hjälper oss att få syn på vår förmåga att kommunicera utan ord.

- Hur pratar månulvarna med varandra? Hur låter det? Kan vi förstå dem fast vi inte förstår deras språk? Hur gör vi då? Kan rösten och det vi gör med ansiktet (mimik) och kroppen (gester) hjälpa oss? Har ni pratat med någon som talar ett annat språk? Hur gjorde ni för att förstå varandra?

Jorden och månen

I skogen finns många saker som människor kanske har tappat, och som månulvarna använder.

- Minns ni vad? Har ni hittat något ovanligt i skogen någon gång? Hur kom det dit? Gör en egen berättelse om hur tårtan och riddarhjälmen hamnade i skogen!

När de väl kommer månen upptäcker månulvarna att den inte lyser av sig själv. Det är solens ljus som reflekteras/speglas mot månens yta.

- Hur såg jorden ut från månen? Varför är jorden så blå, tror ni?

Bok och film

Månulvarna bygger på en bilderbok av Malin Ahlin.

- Läs boken och se filmen och fundera på hur samma berättelse kan ha olika form. Ser Månulvarna ut som ni föreställt er när de får animerad form?
- Hur skulle månulvarnas historia låta om den var en sång? Skulle den vara glad eller ledsen?

- Gör en egen teater av *Månulvarnas* berättelse. Rita era egna bilder till sagan.

Sigrid, natten och läroplanen

I läroplanen står: ”Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling”. Ett sätt är att försöka sätta ord, bild och ljud på skrämmande mardrömmar som annars hamnar under radarn trots att de flesta barn berörs av dem.

- Varför begravde Sigrid sin fina träelefant? Har ni varit med om att begrava något eller någon? Hur gör vi för att vårda minnet av våra döda? Hur gjorde Sigrid? Kan ni komma på några andra filmer ni har sett eller böcker ni har läst som handlar om döden?

Sigrid och natten

Mardrömmar är vanliga hos både barn och vuxna, speciellt när en är med om förändringar, är sjuk eller har varit med om något extra svårt.

- Berätta drömmar för varandra! Det är skönt att få berätta när en varit med om något otäckt, eller drömt något härligt. Vårdguiden rekommenderar att vi möter och bekräftar barnens rädsla genom att prata om vad de drömt på natten: ”Många barn kommer ihåg mardrömmen och tycker att det är befriande att få berätta om den dagen efter. Om barnet vill kan ni tillsammans hitta ett bra slut på den. Kanske vill barnet berätta om drömmen genom att rita den? Du kan även pröva att prata om och läsa böcker om rädslor på dagtid”.

Ljudet berättar

- När ni sett filmen flera gånger kan ni pröva att bara lyssna på den, utan bild. Kan ni höra vad som händer? Hur låter exempelvis Natten?

Roboten, valen och läroplanen

Läroplanen säger ”Skolans mål är att varje elev visar respekt och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv”. Att vara saktetare i naturen kan vara en ingång till ett miljöengagemang.

Att vara sakletare

Både månulvarna och robotarna samlade på saker som de hittade.

Bild: Sigrid & natten, Folkets Bio

- Brukar ni samla på saker? Om ni hade en likadan maglucka som Lobo - vad skulle ni samla i den? Vem skulle ni kunna hjälpa då? Gå ut i naturen och leta efter spännande saker. Vad hör till naturen och vad hör inte dit? Kan vi hjälpa växterna och djuren genom att plocka upp saker vi hittar som inte hör hemma där?

Att hjälpas åt

Banjo hittade båten, Lobo kunde ro den, och hade med sig ett rep. Val-kompisen var stark och snäll. Alla hjälptes åt för att rädda den strandade valen.

- Prata med varandra om hur alla är bra på olika saker, och hur ni kan lösa problem tillsammans tack vare det.
- Vad är du bra på? Vad är din kompis bra på?

Tips på fördjupning

Länkar

Naturhistoriska riksmuseets länk om månen:

<http://www.nrm.se/faktaomnaturenochrymden/rymden/manen.8051.html>

Bild från NASA av en jorduppgång, sedd från månen:

https://www.nasa.gov/multimedia/imagegallery/image_feature_1249.html

Om mardrömmar/Vårdguiden:

<https://www.1177.se/Stockholm/Tema/Barn-och-foraldrar/Mat-somn-och-praktiskarad/Skrik/Barn-som-drommer-mardrommar-har-nattskrack-eller-gar-i-somnen/>

Filmer

Wall-E (Andrew Stanton, 2008)

Lobo och Banjo har visst släktskap med Wall-E, en amerikansk animerad film om de sista överlevarna på jorden; roboten Wall-E och hans kackerlacka. Filmen rekommenderas för barn i skolåldern.

Wallace & Gromit: Osten är slut (Nick Park, 1990)

En engelsk leranimation som blev startskottet för många fyndiga och välgjorda filmer från studio Aardman, bl.a Fåret Shaun. Enligt vissa sagor är månen gjord av ost. Så när pålägget tar slut får en bygga en rymdraket! Passar alla åldrar.

Vem är död? (Jessica Laurén, 2010)

Jessica Laurén har gjort animationer av Stina Wirséns roliga och allvarliga småbarnsböcker. I denna lilla film har Fågels farfar dött. Vi får följa med på begravningen, och i samtalet genom parken, efteråt. Om sorg och nytt hopp, för de allra minsta.

Böcker

Månulvarna (Malin Ahlin, Leopard Förlag, 2013)

Sigrid och natten (Jöns Mellgren, Natur & Kultur, 2013)

Adjö, herr Muffin (Ulf Nilsson och Anna-Clara Tidholm, Bonnier Carlsen, 2009)

Prisbelönt bilderbok om hur det kan vara när ett älskat marsvin blir sjukt och dör.

Natten lyser av Lena Sjöberg (Opal, 2018)

Det är så mycket som lyser i mörkret! Läs valda delar för barnen, och se på bilderna tillsammans.

Nattlådan av Louise Greig (Hippo bokförlag, 2017)

Poetiskt om vad som gömmer sig i mörkret.

En robot hjälper till! av Ingrid Flygare (Opal, 2018)

När pappa bara jobbar kommer en hjälpsam robot och hälsar på.

Produktionsuppgifter

Sverige 2018

Producent: Nima Yousefi

Berättarröst: Vanna Rosenberg

Längd: 30 minuter

Barnfyllåten

Svensk premiär: 13 oktober 2018

Månulvarna

Baserad på bilderboken *Månulvarna* av Malin Ahlin

Regi: Jonas Forsman, Oskar Gullstrand, Jonas Lindman, Nima Yousefi

Manus: Hans-Åke Gabrielsson

Animatör: Jonas Forsman

Kompositör och ljuddesigner: Josef Tuulse

Sigrid och Natten

Baserad på bilderboken *Sigrid och Natten* av Jöns Mellgren

Regi: Jöns Mellgren

Manus: Hans-Åke Gabrielsson

Kompositör: Eirik Hulbak Røland

Ljuddesigner: Ola W. Tappert

Animatör: Michael Sewnarain

Roboten och valen

Regi och manus: Jonas Forsman

Kompositör: Eirik Hulbak Røland

Ljuddesigner: Jakob Oldenburg, Sandra Karlsson

Animatör: Jonas Forsman

Distribution: Folkets Bio, Tel 08-545 275 20

e-post: info@folketsbio.se www.folketsbio.se

Redaktion

Text: Nina Nykvist

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, november 2018

Kontakt

filmiskolan@filminstitutet.se

<http://www.filminstitutet.se/filmpedagogik>

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution

sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. Via

<http://www.filminstitutet.se/sv/fa-kunskap-om-film/>

[filmiskolan/om-att-boka-skolbio/](http://www.filminstitutet.se/sv/fa-kunskap-om-film/filmiskolan/om-att-boka-skolbio/) kan du lära dig mer om hur du

hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.